

TAMPEREEN KAUPUNKI

Miten Tampere on muuttunut ja muuttumassa

Miten toimintaympäristö haastaa toimintamallin uudistuksen?

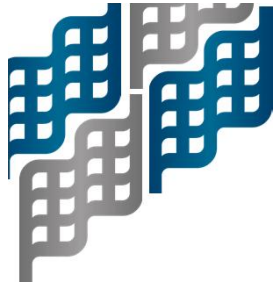
Tampere 2017 -seminaari
23.3.2015

Matias Ansaharju
Strategiasuunnittelija

Yhteinen Tampere –kaupunkistrategia:

”Kaupungin pormestarimallin ja tilaaja–tuottaja–mallin uudistaminen perustuvat yhteisöllisyyteen, asiakaslähtöisyyteen, vaikuttavuuteen ja tuottavuuden parantamiseen.”

Toimintamallia haastavat ilmiöt toimintaympäristössä

1. Julkisen talouden ongelmat ja kunta-valtio-suhteen muutos
2. Digitalisaatio
3. Ylikunnallisen asioinnin ja palvelujen lisääntyminen
4. Globalisaatio
5. Kansalaisyhteiskunnan muutos: osallisuus ja yhteisöllisyys, edustuksellinen demokratia
6. Uudet ja eriytyvät palvelutarpeet

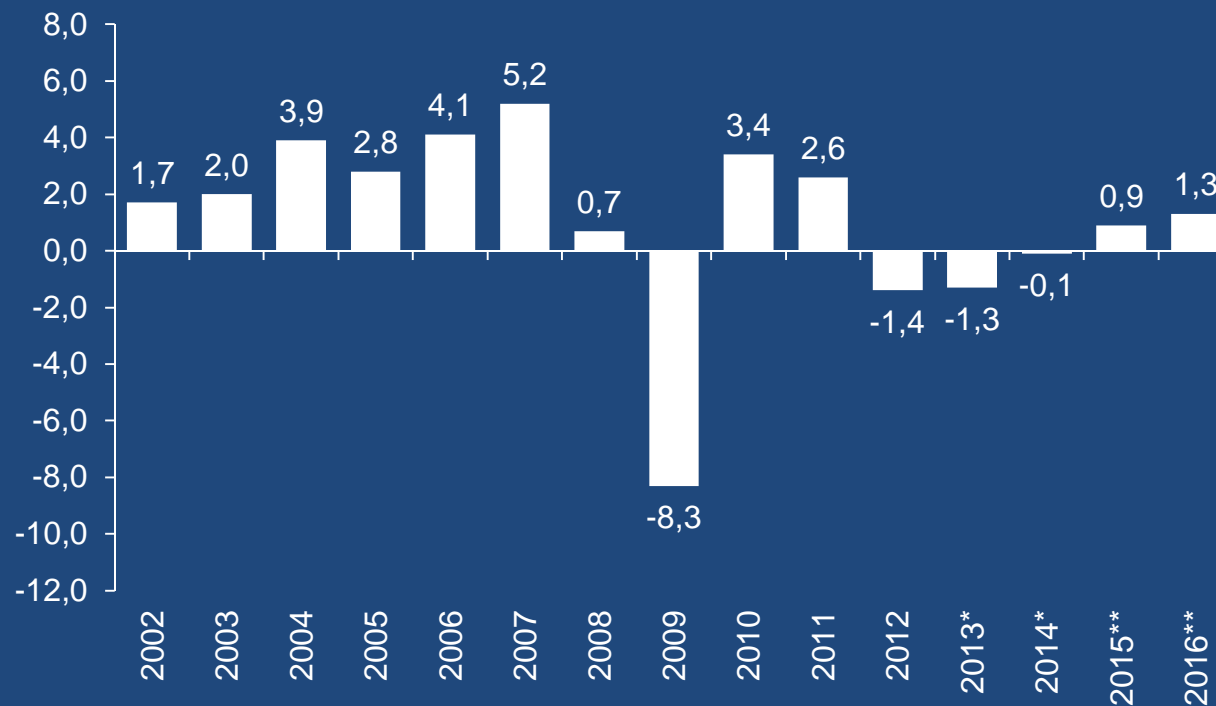
1.

Julkisen talouden haasteet

- Kestävyysvaje
- Julkisen hallinnon uudistuminen ja kunta-valtio-suhteen muutokset

Julkisen talouden kehitys

BKT:n volyymin muutos, %

- Valtion ja kuntien yhteenlaskettu alijäämä 9,9 Mrd €
 - Vm:n mukaan velkasuhteen taittaminen edellyttäisi n. 6 mrd € sopeuttamista – kuntataloudesta pitäisi nipistää 2 mrd €

Valtionosuuksien leikkausten vaikutus Tampereelle 2012-2017

TAMPERE, milj. euroa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Yhteensä 2012- 2017
Hallitusohjelma	-25,1	-25,4	-25,7	-25,9	-26,1	-26,3	-154,5
Kehysriihi 3 / 2012		-5,0	-10,0	-20,2	-20,4	-20,6	-76,2
Kehysriihi 3 / 2013			-9,5	-7,1	-8,8	-10,9	-36,3
Kehysriihi 3 / 2014				-4,2	-4,2	-4,2	-12,6
YHTEENSÄ	-25,1	-30,4	-45,2	-57,4	-59,5	-62,0	-279,6
- muutos ed.vuoteen		-5,3	-14,8	-12,2	-2,1	-2,5	

Tehostaminen, priorisointi ja vaikuttavuus vastauksina kiristyvään talouteen

- Kiristyvään taloudelliseen tilanteeseen on tyypillisesti vastattu tehostamalla ja priorisoimalla palveluja
- Mikä on toimintamallin vaikutus kykyyn tuottaa palveluja tehokkaasti?
 - Toimintamallin arviointi ei anna suoraa vastausta eri toimintamallien tehokkuuteen
 - Mallin pitää jatkossakin sisältää elementtejä, jotka mahdollistavat palvelujen tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamisen

Rinnalla radikaalit muutokset ja uuden innovointi

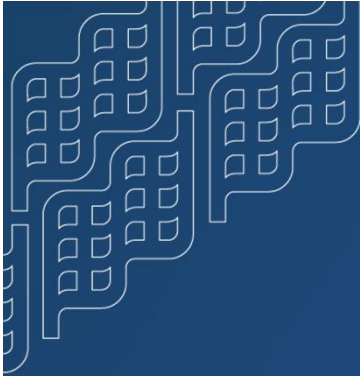
“Ennaltaehkäisy on parasta terveydenhuoltoa”

Kuinka hyvin Tampereen nykyinen toimintamalli on tukenut ennaltaehkäisyä ja muita uudistuksia?

Julkisen talouden kehityksen merkitys toimintamallin näkökulmasta

- Mallin pitää jatkossakin sisältää elementtejä, jotka mahdollistavat palvelujen tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamisen
- Lisäksi mallin tulisi tukea
 - Näkemyksellisyyttä ja innovointikykyä toiminnan ja palvelujen radikaaliinkin uudistamiseen
 - Organisaation sopeutuvuutta ja joustavuutta uudistusten toteuttamiseen

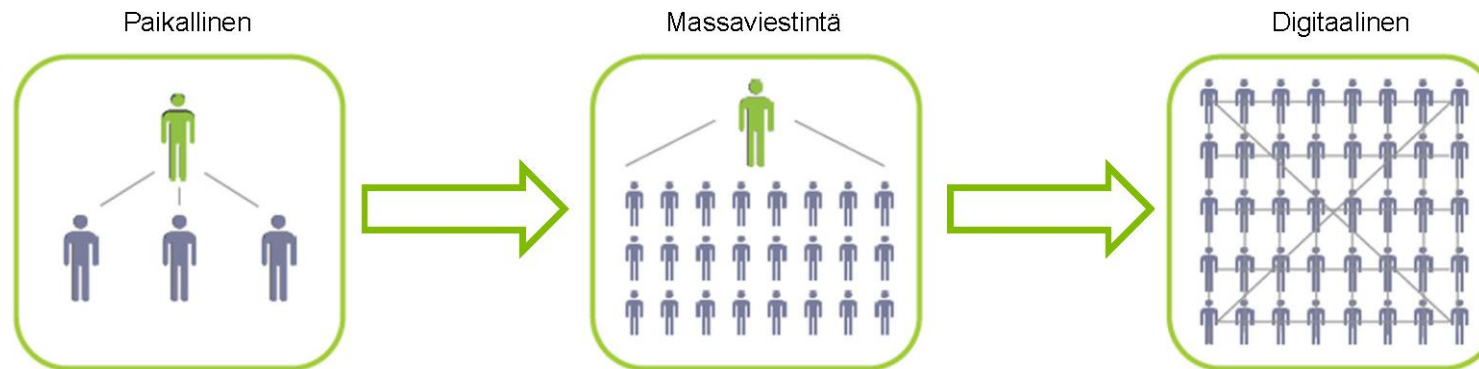
2.

Digitalisaatio

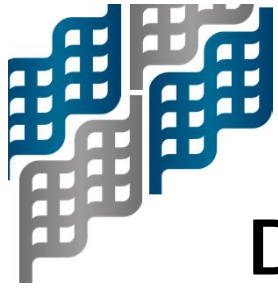

Mitä digitaalisuus merkitsee?

Digitalisoituminen on perustavanlaatuinen muutos päivittäiseen vuorovaikutukseemme

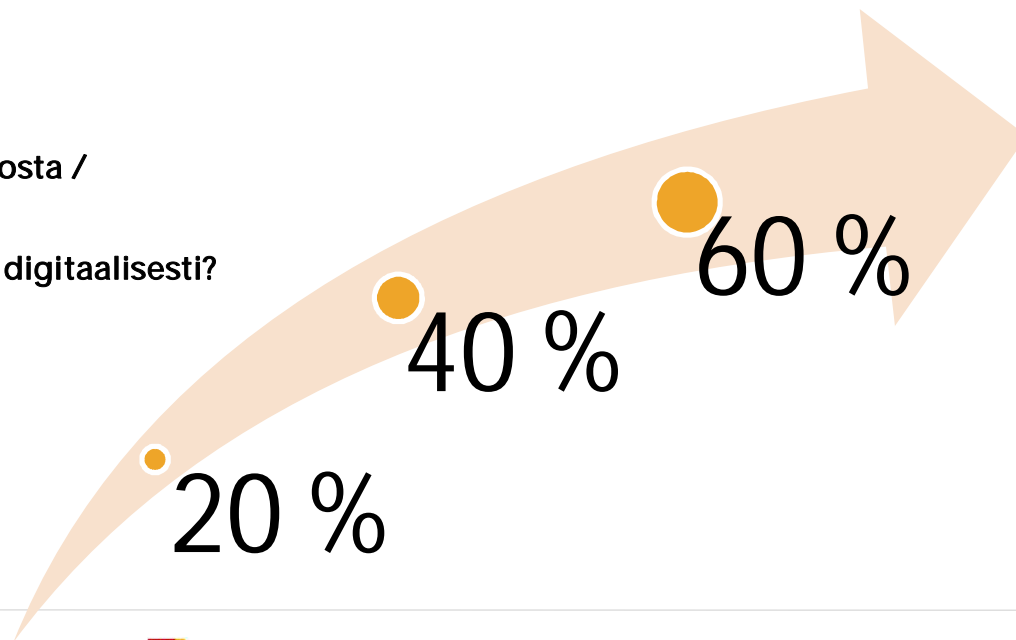
- Sosiaalisten verkkojen, mobiililaitteiden ja laskentakapasiteetin samanaikainen kehitys
- Tiedon määrän räjähdysmäinen kasvu ja demokratisoituminen töissä ja kotona (luominen, jakaminen, kuluttaminen)
- Tiedon hallintaan liittyvien hierarkioiden tasoittuminen
- Kommunikaation ja palautesyklin nopeutuminen

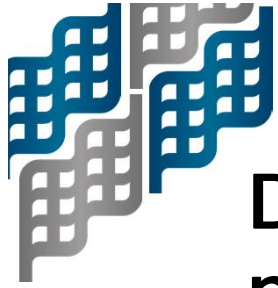

Digitalisaatio

- Digitaalisuus hiipii myös Tampereen palveluihin:
 - Toimeentulotuen hakeminen, Omakanta-palvelu ja sähköinen resepti, Hammashuollon ajanvaraus, Joukkoliikenteen matkakorttien nettilataus, Repa-reittiopas, PIKI-verkkokirjasto...
- Mikä on iso kuva kaupungin roolista digitaalisessa tulevaisuudessa?
- Mikä osa palveluverkosta /

palveluista tuotetaan digitaalisesti?

Digitalisaation merkitys toimintamallin näkökulmasta

- Digitalisaatioon vastaaminen ja sen hyödyntäminen edellyttää näkemyksellisyyttä kaupungin roolista digitaalisessa maailmassa ja kykyä näkemyksen toimeenpanoon
- Miten varmistetaan, että kaikissa palveluissa ja yksiköissä on osaaminen ja kyvykkyydet vastata digitalisaatiokehitykseen?
 - Kyky visioida
 - Kokeileva kehittäminen
 - Kyky toteuttaa (suuresti)
 - Uudet hankintatavat ja kumppanuudet
- Miten tiedon demokratisoituminen huomioidaan osallistumista suunniteltaessa?

3.

Ylikunnallisen asioinnin ja palvelujen lisääntyminen

- Kaupunkiseutu toiminnallisena kokonaisuutena
- Ylikunnallisesti tuotettujen palvelujen lisääntyminen
- Vaatimukset seudulliselle tarkastelulle maankäytön, asumisen, liikenteen ja elinkeinojen kehittämisen näkökulmista

Noin 325 000 asukkaan
keskustaajama

**Taajama-alueen muutos
HHT-alueen pohjoisosassa
vuosien 1990 ja 2010 välillä**

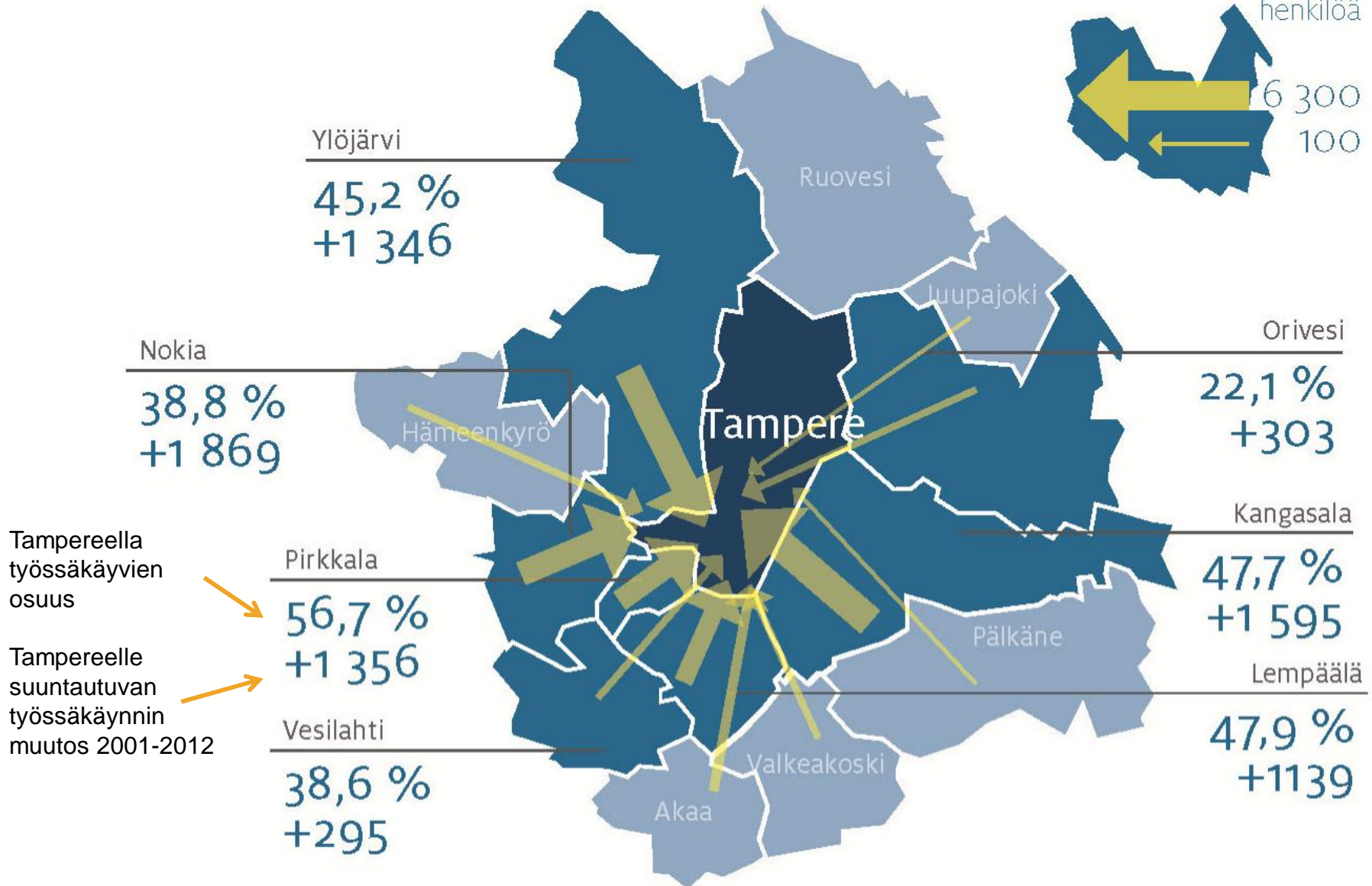
- Taajamat 1990
- Taajamien laajenemisalueet 1990-2000
- Taajamien laajenemisalueet 2000-2010
- Kuntaraja 2014

0 2,5 5 10 km

Kehyskunnista Tampereella työssäkäyviä oli 29 000 vuonna 2012. Lisäys vuodesta 2001 = 37 %

PENDELÖINNIN VOIMAKKUUS

henkilöä

Tampereella työssäkävien osuus

Tampereelle suuntautuvan työssäkäynnin muutos 2001-2012

Merkitys toimintamallin näkökulmasta

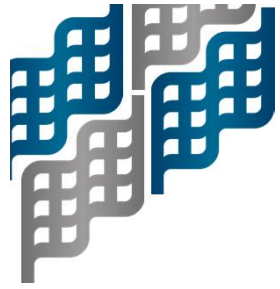
- Vaatimukset seudulliselle tarkastelulle kasvaa elinkeinopolitiikan ja MAL-kokonaisuuden, mutta myös palvelujen osalta
- Tampereen tulee entistä paremmin kyetä toimimaan ylikunnallisilla foorumeilla
- Miten kuntapalvelut integroidaan ylikunnallisiin palveluihin ja miten elämänkaarinäkökulma huomioidaan?
 - Soten toteutuessa kysymykseksi nousee miten sote-järjestäjää ohjataan – tarjoaako palvelujen elämänkaarimallin mukainen integraatio vastauksia tähän?

4.

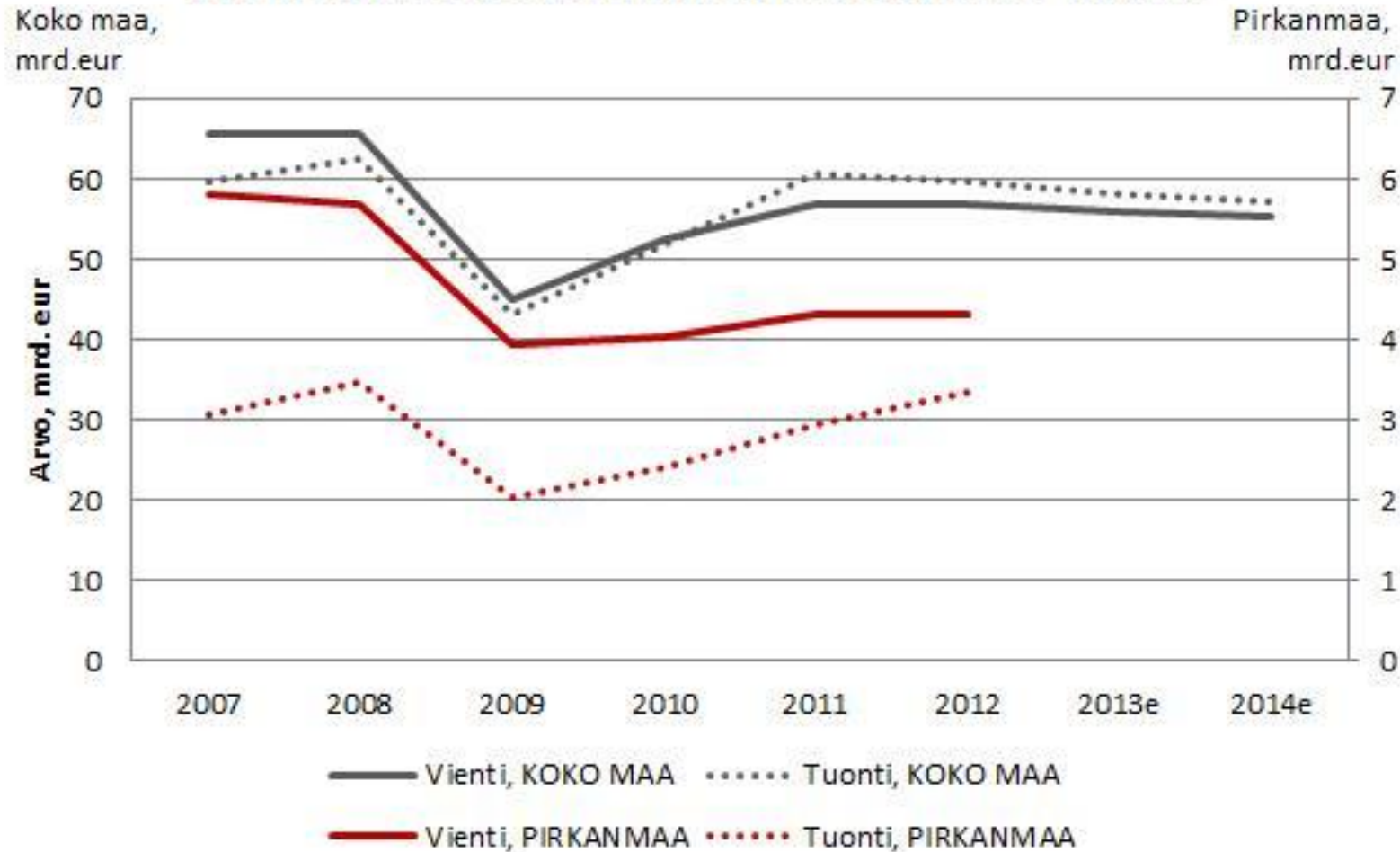
Globalisaatio

- Ulkoisen kilpailuympäristön muutos ja keskinäisriippuvuuden kasvu
- Kansainvälisyyden lisääntyminen
- Suurten kaupunkiseutujen merkityksen kasvu

Viennin ja toimialojen haavoittuvuus ja nopeat muutokset

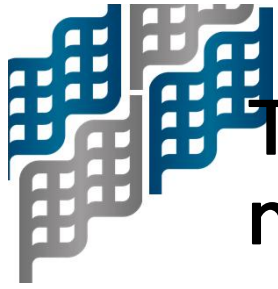
Viennin ja tuonnin arvo Pirkanmaalla ja koko maassa

Globalisaation merkitys toimintamallin näkökulmasta

- Kansainvälisen kilpailun kiristyminen haastaa erityisesti kaupungin vetovoima- ja elinkeino- ja koulutuspolitiikan
 - sote-uudistuksen toteutuessa osaamisen, elinvoiman ja kilpailukyvyn painotus kunnan toiminnassa kasvaa
- Globalisaation myötä Tampereen ja muiden kasvukeskusten rooli koko Suomen kilpailukyvyn kannalta kasvaa?
- Kansainvälistyminen ja monikulttuurisuus yksi palvelutarpeiden moninaistumista lisäävä tekijä: Globalisaatio haastaa myös palvelutuotannon

Toimintamallin uudistamisen perusteet muuttuvan toimintaympäristön valossa

- yhteisöllisyys
 - Kaupungin kyky integroitua ja toimia yhdessä yhteisöjen kanssa
 - yhteisöllisen ja omaehtoisen toiminnan sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollistaminen
- asiakaslähtöisyyden vahvistuminen
 - Kyky toimia ja kehittää palveluja yhdessä asiakkaiden kanssa
 - Kuntapalvelujen integroiminen muiden palvelutuottajien palveluihin
- vaikuttavuutta joustavilla rakenteilla
 - Kyky uudistua ja kehittää omaa osaamista (digitalisaatio, radikaalit uudistukset, kansainvälisyys)
- tuottavuuden parantuminen
 - Uudet kumppanuusmallit yhteisöjen ja yritysten kanssa muun muassa digitalisaatioon liittyen
 - Henkilöstön mahdollistaminen kokeiluihin ja oman toiminnan kehittämiseen

Kiitos!
